

Latina II

- **BATXILERGOA**
- **LANDIBE HEZIKETA**
- **GOI MAILAKO HEZIKETA ZIKLOAK**

Azterketa

Kalifikazio eta zuzenketa irizpideak

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

NAZIOARTEKO
BIKAINASUN
CAMPUSA
CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

Azterketa honek bi aukera ditu. Haietako bati erantzun behar diozu.

Ez ahaztu azterketako orrialde bakoitzean kodea jartzea.

Azterketa honek parte hauek ditu:

- Testuaren itzulpena: 0-5 puntu.
- 1. galdera: esaldi baten analisi sintaktikoa: 0-1 puntu.
- 2. galdera: hiru hitzen analisi morfoloikoa: 0-1 puntu.
- 3. galdera: lexikoa eta fonetika: 0-1 puntu.
- 4. galdera: latin-literatura: 0-1 puntu.
- 5. galdera: Erromaren ondarearen iraupena. Adierazitako obra irakurri izana frogatzea (0-0,5 puntu). Horretaz gain, gure hizkuntzetako erregistro jasoetan erabiltzen dugun latinezko esaldi bat eta esamolde juridiko bat itzultzea edo/eta haiei buruzko iruzkin labur bat egitea (0-0,5 puntu).

Hiztegia erabil daiteke.

Este examen tiene dos opciones. Debes contestar a una de ellas.

No olvides incluir el código en cada una de las hojas de examen.

Este examen consta de las siguiente partes:

- Traducción del texto, que se calificará de 0 a 5 puntos.
- Cuestión 1ª: análisis sintáctico de una frase: de 0 a 1 punto.
- Cuestión 2ª: análisis morfológico de tres palabras: de 0 a 1 punto.
- Cuestión 3ª: léxico y fonética: de 0 a 1 punto.
- Cuestión 4ª: literatura latina: de 0 a 1 punto.
- Cuestión 5ª: pervivencia del legado de Roma. Demostración de haber leído la obra señalada (de 0 a 0,5 puntos) y traducción y/o breve comentario de una locución latina usada en la lengua culta actual o de un aforismo jurídico latino vigente en la actualidad (de 0 a 0,5 puntos).

Se permitirá el uso de diccionario.

A AUKERA

Galian dagoela, Zesarrek itsasartea pasatzeko eta Britaniara iristeko borondatea adierazi du; horren berri jakin dute uharte hartako biztanleek: aurea hartu diote, eta legazio bat bidali dute Zesarrengana beren bake-nahia adierazteko.

Interim, consilio eius¹ cognito et per mercatores perlato ad Britannos, a compluribus civitatibus ad eum² legati veniunt eo animo ut polliceantur obsides dare atque imperio populi Romani obtemperare. Quibus auditis, hortatus³ ut in ea sententia permanerent, eos⁴ domum remittit. (Caes., Gall., IV, 21).

Oharrak

- 1) *eius*: Zesarri buruz ari da.
- 2) *eum*: Zesar.
- 3) *hortatus*: balio aktiboa du.
- 4) *eos*: gorago aipatu diren *legati* horiek.

Galderak

1. Itzuli testua (hiztegia erabiliz) 5 puntu.
2. Egin ezazu *a compluribus civitatibus ... dare* esaldiaren analisi sintaktikoa. 1 puntu.
3. Egin ezazu *perlato*, *compluribus* eta *permanerent* hitzen analisi morfologikoa. 1 puntu.
4. Erantzun bi galdera hauetako bati bakarrik: 1 puntu.
 - a) Adierazi zein diren latinezko *facio*, *-ere* eta *filum*, *-i* hitzekin zerikusia duten gaztelaniazko terminoak (gaztelaniaren ondare lexikalari dagozkionak izan zein kultismoak izan), eta egin haiei buruzko iruzkin bat. Zer bilakaera fonetiko izan dute latinetik gaztelaniara pasatzean?
 - b) Adierazi euskarazko zer hitz ezagutzen dituzun latinezko *pulso*, *-are* eta *causa*, *-ae* terminoekin zerikusia dutenak, eta egin haiei buruzko iruzkin bat.
5. *Prosa klasikoa*: Zizeron 1 puntu.
6. Erantzun a) galderari eta b) galderari.
 - a) Zer iruditu zaizu Plautoren *Epidiko* obra? Iritzia argudiatzean, eman itzazu xehetasun batzuk, obra irakurri duzula frogatzeko 0,5 puntu.
 - b) Itzul itzazu honako latindar esaldi hauek, edo/eta egin ezazu haiei buruzko iruzkin labur bat: *Primum vivere, deinde philosophari* eta *ludex damnatur cum nocens absolvitur* 0,5 puntu.

B AUKERA

Katilinak ezinbestekotzat jo du Zizeron hiltzea: bi gizon daude prest horretarako, eta erabaki dute nola, non eta noiz hil behar duten hura. Baina Zizeron jakinaren gainean da.

Igitur, perterritis ac dubitantibus ceteris, C. Cornelius eques Romanus et cum eo L. Vargunteius senator constituerunt ea nocte cum armatis hominibus introire ad Ciceronem ac de improviso domi suae imparatum¹ confodere. Curius per Fulviam Ciceroni enuntiat dolum qui ei² parabatur. (Sall., *Cat.*, 28).

Oharrak

- 1) *imparatum*: *imparatus*, -a, -um 'prestatu gabe dagoena', 'ustekabeen harrapatua'.
- 2) *ei*: Zizeroni buruz ari da.

Galderak

1. Itzul ezazu testua (hiztegia erabiliz). 5 puntu.
2. Egin ezazu C. Cornelius ... ad Ciceronem esaldiaren analisi sintaktikoa. 1 puntu.
3. Egin ezazu *eques*, *constituere* eta *parabatur* hitzen analisi morfologikoa. 1 puntu.
4. Erantzun bi galdera hauetako bati bakarrik: 1 puntu.
 - a) Adierazi zein diren latinezko *iudex*, -icis eta *computo*, -are hitzekin zerikusia duten gaztelaniazko terminoak (gaztelaniaren ondare lexikalari dagozkionak izan zein kultismoak izan), eta egin haiei buruzko iruzkin bat. Zer bilakaera fonetiko izan dute latinetik gaztelaniara pasatzean?
 - b) Adierazi euskarazko zein hitz ezagutzen dituzun latinezko *cella*, -ae eta *anas*, -tis hitzekin zerikusia dutenak, eta egin haiei buruzko iruzkin bat.
5. *Erromatar antzerkia (Plauto eta Terentzio)* 1 puntu.
6. Erantzun a) galderari eta b) galderari.
 - a) Zer iruditu zaizu Plautoren *Epidiko* obra? Iritzia argudiatzean, eman itzazu xehetasun batzuk, obra irakurri duzula frogatzeko. 0,5 puntu.
 - b) Itzul itzazu honako latindar esaldi hauek, edo/eta egin ezazu haiei buruzko iruzkin labur bat: *Ad kalendas Graecas* eta *Nemo inauditus condemnetur* 0,5 puntu.

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

LATINA II

- 1) Latinezko testua gaztelaniara edo euskarara itzultzea, hiztegia erabiliz.
 - Gehienez, 5 puntu.
 - Hauek balioetsiko dira: latinezko testuaren edukia ulertzea, kontzeptuak xede-hizkuntzara itzultzeko gaitasuna eta itzulpenak erakusten duen latin gramatikaren ezagutza.
- 2) Proposatutako esaldiaren analisi sintaktikoa.
 - Gehienez, 1 puntu.
 - Esaldi osoaren egitura sintaktikoari buruzko eta esaldiko elementu bakoitzaren sintaxiari buruzko analisia egin behar da.
- 3) Adierazitako hitzen analisi morfologikoa.
 - Gehienez, 1 puntu.
 - Kasuaren arabera, izen-jokoaren (generoa, numeroa eta kasua) edo aditz-jokoaren (pertsona, numeroa, denbora, modua eta boza) bereizgarriak zehaztu behar dira, betiere kontuan izanda galdera hitzak testuinguru horretan duen balioari dagokiola (adib.: zer da «hoc» dagoen testuan, eta ez zer izan daitekeen «hoc» testuingurua kontuan hartu gabe).
- 4) Lexikoari eta fonetikari buruzko galdera. Lexiko latindarraren gaztelaniarako edo euskararako bilakaeraren adibideak.
 - Gehienez, 1 puntu.
 - Hauek balioetsiko dira: emandako hitzen kopurua eta, batez ere gaztelaniaren kasuan, hitz bakoitzari dagozkion lege fonetikoaren azalpena.
- 5) Literatura latindarraren historiari buruzko galdera.
 - Gehienez, 1 puntu.
 - Galderako literatura-generoa definitu behar du ikasleak, eta egile horri (edo horiei) buruz dakiena azaldu; batez ere, literatura-genero horri dagozkion obrei buruz jardun behar du.
- 6) a) Itzulitako obra latindar baten irakurketa.
 - Gehienez, 0,50 puntu.
 - Galderaren helburu bakarra da jakitea ea ikasleak ikasturte honetarako adierazi den obra (Plautoren *Epidicus*) irakurri ote duen. Horretarako behar adina datu eta xehetasun eman behar ditu ikasleak.b) Egungo hizkuntza jasoan erabiltzen diren latinezko lokuzioak eta latin juridikoaren esaldien eta esaeren zerrenda.
 - Gehienez, 0,50 puntu.
 - Egungo hizkuntza jasoan erabiltzen diren lokuzioetako baten eta egun erabiltzen diren latin juridikoaren esaldi baten itzulpena edo/eta iruzkin laburra eskatzen da.